

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

LOs yttrande över promemorian Avskaffad skattereduktion för fackföreningsavgift i Sverige

Sammanfattning av LOs synpunkter

- LO avstyrker Finansdepartementets förslag att avskaffa skattereduktionen för fackföreningsavgifter.
- LO menar att ryckighet i skattelagstiftningen bör undvikas och skattesystemet ses över i sin helhet.
- LO menar att även avgifter till a-kassan bör utgöra underlag för skattereduktion för att uppnå en likabehandling av medlemsavgifter mellan arbetstagar- och arbetsgivasidan.

Inledning

I inkomstskattelagen står att avgifter till föreningar inte ska vara avdragsgilla. Trots detta kan arbetsgivarna göra avdrag för medlemsavgifter till arbetsgivarföreningar genom att låta ett serviceföretag betala medlemsavgifterna och därefter dra av dessa som utgifter till serviceföretaget.

Av detta skäl infördes 2002 en skattereduktion för den del av fackliga medlemsavgiften som avsåg att finansiera facklig verksamhet. Denna avskaffades dock av den dåvarande Alliansregeringen den 1 januari 2007. Från den 1 juli 2018 beslutade riksdagen om ett återinförande av en skattereduktion för fackföreningsavgift med 25 procent av den sammanlagda avgiften under ett år (förutsatt att den uppgår till minst 400 kronor) till en kostnad av 2,67 miljarder på helårsbasis. Denna föreslås nu tas bort från den 1 april 2019.

Skattereduktion för fackföreningsavgifter

Motivet till införandet av skattereduktionen 2002 (liksom 2018) var att arbetstagarorganisationer har en viktig samhällsfunktion och man avsåg att skapa skattemässig likabehandling mellan arbetstogares och arbetsgivares medlemsavgifter.

LO anser att den svenska modellen med hög organisationsgrad och starka fack- och arbetstagarorganisationer fortsatt bör värnas och eftersom lika villkor bör råda för parterna menar LO att motivet till en skattereduktion för fackföreningsavgifter kvarstår oförändrat. LO avstyrker därför promemorians förslag.

Översyn av skattesystemet

Ryckighet och förändringar i skatter fram och tillbaka är inte gynnsamt för vare sig arbetstagare eller företagare. Skatteuttaget bör i stället grundas på en samsyn och långsiktigt hållbara principer som en majoritet i riksdagen kan ställa upp på. Tidigare har de grundläggande principerna för skatteuttaget varit likförmighet och rättvisa. Jobbskatteavdraget (som detta förslag är tänkt att finansiera), fastighetsskatten och kapitalbeskattningen i stort innebär i dag stora avsteg från ett enkelt, enhetligt och fördelningspolitiskt rättvist skatteuttag. LO anser att dessa principer bör värnas och vara utgångspunkt i en större översyn av skatterna.

Skattereduktion för avgifter till arbetslöshetskassorna

Avgifter till arbetslöshetskassor var avdragsgilla fram till 2002 då de ersattes med en skattereduktion på 40 procent av avgiften. I samband med avskaffandet av skattereduktionen för fackföreningsavgifter 2007 avskaffade den dåvarande regeringen även skattereduktionen för avgifter till a-kassor. Sedan dess har utvecklingen för a-kassans del varit allt annat än positiv. Försämringar av ersättningsnivåerna, dyrare medlemskap i fack- och a-kassa samt skärpningar i kvalificeringsvillkoren har gjort att det endast är 40 procent av de arbetslösa som omfattas av arbetslöshetsförsäkringen. Av hela arbetskraften är det i dag under 70 procent som är medlemmar i a-kassan.

A-kasseavgiften finansierar i dag en betydande del av ersättningen från a-kassan. Ersättning från a-kassa beskattas fullt ut. Det betyder att en del av ersättningen dubbelbeskattas eftersom a-kasseavgiften har betalats med skattade pengar. Skatteprincipen för andra försäkringar, där premien helt har betalats med skattade pengar, är att ersättningen från försäkringen är skattebefriad. I enlighet med denna skatteprincip skulle då en del av a-kasseersättningen vara skattebefriad. Alternativet till detta är att a-kasseavgiften berättigar till en skattereduktion på motsvarande belopp. Kostnaden för detta skulle tillsammans med skattereduktionen för fackföreningsavgifter bli omkring fyra miljarder kronor.

Den svenska modellen förutsätter att arbetstagare prioriterar deltagande i facket så väl som att företagare deltar i arbetsgivaorganisationer. Att likställa behandlingen av fackföreningsavgiften med behandlingen av arbetsgivarnas avgifter och att även låta a-kasseavgiften omfattas borde därför vara en självklarhet.

Med hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Åsa-Pia Järliden Bergström
Handläggare